

Lägesrapport 2023 – myndighetsgemensam promemoria

Följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom
området psykisk hälsa och suicidprevention 2020–2023

Denna titel kan laddas ner från: www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/. En del av våra titlar går även att beställa som ett tryckt exemplar, se våra [kundtjänst och köpvillkor](#).

Citera gärna Folkhälsomyndighetens texter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovspersonens tillstånd att använda dem.

© Folkhälsomyndigheten, 2023.

Artikelnummer: 23207

Om publikationen

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att i nära samverkan följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023. Myndigheterna ska följa utvecklingen och utvärdera resultaten av insatserna i kommuner och regioner i förhållande till de syften och den inriktning som anges i överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner 2020, om insatser för att stärka psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa. Vidare ska myndigheterna stödja kommunerna och regionerna i deras arbete med att genomföra insatserna. Lägesrapporter ska lämnas till Regeringskansliet årligen. Uppdraget ska slutredovisas i september 2024.

Denna lägesrapportering är den fjärde inom uppdraget. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen redovisar utifrån sina huvudsakliga ansvarsområden varsin lägesrapport med analyser, resultat och slutsatser från arbetet med att följa, utvärdera och stödja de insatser som genomförs inom överenskommelsen. Därutöver består lägesrapporteringen av denna myndighetsgemensamma promemoria, som innehåller en övergripande sammanfattning av metod och genomförande samt myndigheternas slutsatser.

Folkhälsomyndigheten

Karin Tegmark Wisell

Generaldirektör

Socialstyrelsen

Olivia Wigzell

Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Uppdragets tre delar	5
Myndigheternas slutsatser	5
Bakgrund	8
Överenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa 2021–2022	8
Ansvarsfördelning utifrån myndigheternas respektive kompetensområde	9
Begreppen psykisk hälsa och psykisk ohälsa	9
Myndigheternas arbete	10
Att följa	10
Att utvärdera	13
Att stödja	15
Myndigheternas slutsatser	19
Omvärldsfaktorer och interna förutsättningar gör avtryck i insatser	19
Stimulansmedel har bidragit till att möta lokala och regionala utmaningar	20
Behov av stärkta förutsättningar för samverkan	20
Det sker en fortsatt utveckling av patient-, brukar- och anhöriginflytandet	21
Behov av starkare fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete och tydligare fokusområden	21
Behov av ett mer systematiskt utvecklingsarbete	21
Referenser	23

Sammanfattning

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen har uppdraget att följa, utvärdera och stödja de insatser som kommuner och regioner genomför 2020–2023 inom den årliga överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om psykisk hälsa och suicidprevention. Överenskommelsen för 2022 omfattar 1 635 miljoner kronor fördelade på sju olika fokusområden.

Utifrån Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens olika grunduppdrag har vi delat upp ansvaret för olika delar av arbetet. För en utförlig redovisning av resultat inom överenskommelsens olika fokusområden hänvisar vi till respektive myndighets lägesrapport.

Uppdragets tre delar

Myndigheterna *följer* arbetet genom en årlig enkätundersökning. Där ombeds huvudmännen att redovisa hur de har använt de statliga stimulansmedlen. Totalt har omkring 2 800 insatser redovisats inom överenskommelsens sju fokusområden. Inom många fokusområden har stimulansmedlen i stor utsträckning använts till personalförstärkning, verksamhetsutveckling och kompetensutveckling av personal.

Myndigheterna *utvärderar* arbetet genom flera olika utvärderingar med syfte att undersöka hur stimulansmedlen har påverkat arbetet med att främja psykisk hälsa och suicidprevention. Preliminära resultat av utvärdering av exempelvis ungdomsmottagningarna visar att mycket är gemensamt för de ungdomsmottagningar som har undersökts. Alla tre ungdomsmottagningarna i fallstudien arbetar aktivt med psykisk hälsa, men uppdragen varierar till exempel beroende på om de har ett första linjeuppdrag eller inte. Med ett första linjeuppdrag menas en verksamhet som tar emot barn och unga med tidiga tecken på psykisk ohälsa och kan också innefatta behandling.

Myndigheterna *stödjer* arbetet långsiktigt genom bland annat strategiska dialoger och riktade stödinsatser. Stödet genomförs enskilt, myndighetsgemensamt och i samarbete med SKR. Genomförandet av en riktad stödinsats med fokus på kunskapsutbyte, lärande och vidareutveckling inom brukar-, patient- och anhöriginflytande var uppskattad av deltagarna och stöd i inflytandearbete är ett fortsatt prioriterat område. Under året har också flera dialoger förts med kommuner och regioner, bland annat kring styrkor och svagheter med arbetet genom överenskommelser under årens lopp.

Myndigheternas slutsatser

Myndigheterna drar bland annat följande slutsatser utifrån arbetet med att följa, utvärdera och stödja de insatser som genomförs.

Omvärldsfaktorer och interna förutsättningar gör avtryck i insatser

Kommuner och regioners interna förutsättningar, exempelvis bristen på legitimerad sjukvårdspersonal, ger avtryck i genomförda insatser. Många insatser handlar om att på olika sätt arbeta med att förbättra tillgängligheten till olika tjänster. Aktuella omvärldsfaktorer påverkar också vilka insatser som genomförs inom överenskommelsen. I 2022-års redovisningar ses exempelvis att insatser fortsatt påverkats av covid-19-pandemin. Det återfinns också insatser kopplat till mottagande av flyktingar från Ukraina. Stimulansmedlen används således för att hantera både interna förutsättningar liksom yttre omvärldsfaktorer.

Kommuner och regioner beskriver samtidigt utmaningar med att skapa utveckling med stimulansmedel som fördelas med en tidsram på ett år, vilket även har uppmärksammats i tidigare lägesrapporter.

Stimulansmedel har bidragit till att möta lokala och regionala utmaningar

Vår uppföljning av enkätsvaren, särskilt inom det fokusområde som hanterar lokala och regionala handlingsplaner, pekar på att kommuner och regioner har tagit väl vara på den möjlighet som stimulansmedlen erbjuder för att möta lokala och regionala utmaningar, ofta med handlingsplaner för psykisk hälsa som grund. I nuläget är ett samlat utfall enklare att utläsa ur de mer avgränsade fokusområdena, exempelvis vad gäller ungdomsmottagningar, personcentrerad vård och omsorg, förstärkt traumavård samt suicidprevention. Om framtida överenskommelser kommer att utgå från myndigheternas förslag till ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention är vår bedömning att detta skulle ge tydligare ramar och starkare grund för att initiera insatser med uppföljningsbara mål.

Behov av stärkta förutsättningar för samverkan

Olika former av samverkan inom, och mellan, verksamheter är ett område som lyfts fram i överenskommelsen. I årets uppföljning ses en bredd av samverkan såväl inom som mellan huvudmännens verksamheter. Till viss del ses också att stimulansmedlen har främjat samverkan. Vi bedömer att kommande nationella initiativ behöver överväga att stimulera till fler länsövergripande analyser samt länsgemensamt beslutade åtgärder.

Det sker en fortsatt utveckling av patient-, brukar- och anhöriginflytande

Resultaten av insatser kopplade till patient-, brukar- och anhöriginflytande handlar ofta om olika typer av ökat inflytande. Barn och unga är dock inte målgrupp inom fokusområdet i samma utsträckning som övriga åldersgrupper. Vi uppmärksammar att det finns behov av att förstärka barn och ungas roll inom inflytandearbetet.

Behov av starkare fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete och tydligare fokusområden

Överenskommelserna beskrivs ha varit viktiga för att ge en gemensam riktning lokalt och regionalt i arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention. I dialoger, med representanter för kommuner och regioner, efterlyses också tydligare mål kring samhällets ansvar för att skapa goda förutsättningar för en god psykisk hälsa, tydlighet i hur stimulansmedlen kan användas till att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet samt färre och mer avgränsade fokusområden. Fokusområden som tydligare syftar till att främja psykisk hälsa skulle i framtiden kunna utvecklas med myndigheternas förslag till en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention som grund.

Behov av ett mer systematiskt utvecklingsarbete

Vi bedömer att kommuner och regioner skulle gynnas av att arbeta mer systematiskt med sitt utvecklingsarbete. Det innebär att i större utsträckning arbeta med behovsanalys, planering, genomförande samt med att följa upp och utvärdera om de insatser man har planerat och genomfört har lett till någon förändring. Stöd i arbetet kan inhämtas från flera aktörer såsom statliga myndigheter, Sveriges Kommuner och Regioner samt universitet, högskolor eller forskningsinstitut.

Bakgrund

Överenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa 2021–2022

Myndigheternas arbete inom uppdraget under året har utgått från överenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022. Denna syftar till att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid samt stärka förutsättningarna för en säker, individanpassad, tillgänglig, kunskapsbaserad, jämlik och effektiv vård och omsorg. Överenskommelsen för 2022 omfattar 1 635 miljoner kronor, varav 1 608 miljoner kronor fördelas till kommuner och regioner för att, enskilt eller i samverkan, möjliggöra ett långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Resterande 27 miljoner kronor fördelas till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för stöd till samordning med mera.

Överenskommelsen innehåller sju olika fokusområden och stimulansmedlen fördelades under år 2022 till dessa enligt nedan.

Fokusområden i statens överenskommelse med SKR 2022

1. Fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner samt vård av hög kvalitet där patienterna finns – mobila lösningar (197 mnkr till kommuner och 217 mnkr till regioner).
2. Insatser för att stärka barn- och ungdomspsykiatrin, främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga (370 mnkr till regioner och 150 mnkr läns gemensamma medel till ungdomsmottagningar).
3. Insatser för att skapa goda förutsättningar för samverkan för personer med samsjuklighet (200 mnkr läns gemensamma medel).
4. En god vård och omsorg som är effektiv och säker, utgår från individens behov och är baserad på bästa tillgängliga kunskap (100 mnkr till kommuner och 100 mnkr till regioner).
5. Patienter och brukare som aktiva medskapare av vården och omsorgen – en mer personcentrerad vård och omsorg (24 mnkr läns gemensamma medel).
6. Ett stärkt suicidpreventivt arbete (200 mnkr läns gemensamma medel).
7. En förstärkt psykiatrisk traumavård (50 mnkr till regioner).

Summorna för stimulansmedel är samma som 2021 förutom en minskning med 3 miljoner till kommunerna samt 47 miljoner till regionerna inom fokusområde 1. Av överenskommelsen framgår att regeringens strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2016–2020 (Fem fokusområden fem år framåt) ska ange den övergripande inriktningen även år 2021 och 2022.

Överenskommelsen pekar bland annat på att arbetet för psykisk hälsa i kommuner och regioner ska vara strategiskt, långsiktigt och bygga på samsyn kring utmaningar samt att arbetet bör utgå från lokala och regionala behov. Det beskrivs som angeläget att insatser med stöd av överenskommelsen samordnas med övriga initiativ, till exempel God och nära vård. Pandemin och dess konsekvenser lyfts fram och därutöver är behov av mer samverkan en fortsatt viktig målsättning.

Ansvarsfördelning utifrån myndigheternas respektive kompetensområde

Med utgångspunkt i Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens olika grunduppdrag har myndigheterna delat upp ansvaret för olika delar av arbetet med att följa, utvärdera och stödja de insatser som genomförs inom överenskommelsen. Utgångspunkten är att Folkhälsomyndigheten tar huvudansvar för de delar av överenskommelsen som i första hand kan knytas till att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid. Socialstyrelsen fokuserar på de delar av överenskommelsen som i första hand knyts till stärkta förutsättningar för god vård och omsorg.

Det innebär att Folkhälsomyndigheten har huvudansvar för att följa upp, utvärdera och stödja inom fokusområde 1, 2 (med fokus på ungdomsmottagningar) och 6. Socialstyrelsen har huvudansvar för att följa upp fokusområde 2 (exklusive ungdomsmottagningar), 3–5 och 7 (se fokusområden på s. 8). För en utförlig redovisning av resultat av uppföljning, utvärdering och stöd inom överenskommelsens olika fokusområden hänvisar vi till respektive myndighets lägesrapport (1, 2).

Begreppen psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Begreppsanvändningen i lägesrapporten utgår från en modell som tagits fram gemensamt av Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och SKR (3). Modellen beskriver relationen mellan begrepp för olika aspekter av psykisk hälsa. *Psykisk hälsa* används som ett samlingsbegrepp för både positiva (psykiskt välbefinnande) och negativa (psykisk ohälsa) dimensioner av psykisk hälsa. Begreppet *psykisk ohälsa* omfattar både psykiska besvär och psykiatriska tillstånd.

Myndigheternas arbete

Att följa

Kommuner och regioner har för år 2022, liksom tidigare år, ombetts att besvara enkäter som följer upp överenskommelsens sju fokusområden. Enkäterna följer stimulansmedlens fördelning, vilket innebär att två enkäter har riktats till kommunerna, fyra enkäter till regionerna och fyra enkäter till länen. Avseende de läns gemensamma enkäterna har kommunerna och regionerna själva tagit ställning till hur dessa medel och enkäter ska hanteras i det egna länet.

Enkätfrågorna 2022 är i stort sett desamma som 2021 men har reviderats något av Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i samråd med SKR. I enkäterna ombeds kommuner och regioner främst att redovisa genomförda insatser samt resultat och förbrukade stimulansmedel. Enkäterna har besvarats genom ett enkätverktyg som tillhandahållits av Socialstyrelsen.

Sammanställning och analys av enkätsvar

I sammanställning och analys av kommunernas och regionernas enkätsvar har myndigheterna utgått från ett verksamhetslogiskt perspektiv. Genom att använda verksamhetslogik som analysmodell beskrivs samband mellan redovisade aktiviteter, mål med dessa aktiviteter och resultat (prestationer som har åstadkommit och effekter som prestationerna har lett till). Bredden i flera fokusområden samt skillnader i omfattning och detaljeringsgrad i enkätsvaren innebär metodologiska utmaningar i analysarbetet. Vi vill därför särskilt understryka att det som beskrivs är en övergripande bild med utgångspunkt i kommuners och regioners enkätsvar.

Resultat

Totalt har omkring 2 800 insatser redovisats inom överenskommelsens fokusområden. Inom många fokusområden har stimulansmedlen i stor utsträckning använts till personalförstärkning, verksamhetsutveckling och kompetensutveckling av personal.

Nedan följer en kort sammanställning av myndigheternas iakttagelser inom överenskommelsens sju fokusområden.

Fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner samt vård av hög kvalitet där patienterna finns – mobila lösningar

Det är fler regioner år 2022 (7 regioner jämfört med 4 regioner år 2021) som svarar att man har gjort läns gemensamma analyser av behov inom området psykisk hälsa. Däremot är det något färre regioner som år 2022 har svarat att de har läns gemensamma handlingsplaner, eller motsvarande inriktningsdokument, för området psykisk hälsa i länet (19 regioner jämfört med 21 regioner år 2021). Inom fokusområdet redovisas över tusen olika insatser som varierar stort och återfinns

inom en rad olika områden. Utöver satsningar på att samverka eller utveckla arbetet redovisas insatser som finansierar vård, stöd och omsorg till olika slutmålgrupper. Hälsofrämjande eller förebyggande insatser, som särskilt lyfter fram psykisk hälsa eller suicidprevention, utgör ungefär 25–30 procent av alla insatserna inom detta fokusområde.

Insatser för att stärka barn- och ungdomspsykiatrin, främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga

Det finns ett stort fokus på insatser som syftar till att öka tillgängligheten till vården, vilket också väl överensstämmer med målsättningar i överenskommelsen. Inom fokusområdet beskrivs ökad tillgänglighet som ett resultat i närmare hälften av insatserna. Resultaten visar även att stimulansmedel i flera fall går till att hantera tillgänglighetsutmaningar mer kortsiktigt, genom att finansiera externa utredningar och behandlingar av patienter. I enkätsvaren gällande vilka perspektiv som varit särskilt framträdande i arbetet inom fokusområdet ses att patient- och brukarinflytande sällan anges.

Den enkät som följer upp läns-gemensamt arbete vid ungdomsmottagningar visar att det pågår arbete med psykisk hälsa på ungdomsmottagningarna i samtliga län, men att graden av hur formaliserat arbetet är varierar. Hälften av stimulansmedlen till ungdomsmottagningarna har använts till att finansiera tjänster, vilket ligger i linje med resultat från tidigare års uppföljningar. Majoriteten av dessa tjänster riktas direkt till ungdomar. Den vanligaste kategorin av tjänst är kurator.

Stimulansmedlen används också i stor utsträckning till att implementera och utveckla arbetssätt och metoder som syftar till att öka tillgängligheten till ungdomsmottagningarna och dess tjänster. Hälsofrämjande eller förebyggande insatser, som särskilt lyfter fram psykisk hälsa eller suicidprevention, utgör ungefär 30 procent av alla insatser.

Insatser för att skapa goda förutsättningar för samverkan för personer med samsjuklighet

Mycket arbete inom fokusområdet syftar till att öka samverkan och samarbete kring målgruppen och ökad samverkan är också en effekt som beskrivs ha uppnåtts i många fall. Samtliga län uppger också att stimulansmedlen har främjat samverkan mellan kommuner och region. En märkbar skillnad från föregående år är att digitaliseringsinsatser inte framkommer i någon större utsträckning i enkätsvaren. Att stimulansmedel inte har använts till digitaliseringsinsatser inom fokusområdet innebär inte nödvändigtvis att det skett en minskning av digitala insatser i verksamheterna. Det är möjligt att tidigare digitala insatser nu är implementerade i ordinarie verksamhet.

En god vård och omsorg som är effektiv och säker, utgår från individens behov och är baserad på bästa tillgängliga kunskap

Inom fokusområdet har en stor bredd av insatser genomförts i både kommuner och regioner där det inom beskrivna mål och resultat finns en tydlig tyngdpunkt på kompetensutveckling. Relativt få insatser handlar om patientsäkerhetsarbete eller systematisk uppföljning. Sammantaget är det en utmaning att dra några definitiva slutsatser utifrån enkätsvaren med anledning av den stora bredd av insatser som har genomförts.

Patienter och brukare som aktiva medskapare av vården och omsorgen – en mer personcentrerad vård och omsorg

Målsättningarna inom fokusområdet handlar ofta om ökad delaktighet och ökat inflytande, vilket också överensstämmer med de effekter som redovisas. Runt en tredjedel av insatserna beskriver en effekt inom ökad delaktighet och ökat inflytande. Länen arbetar med inflytande på olika vis, men samverkan med intresseorganisationer är ofta särskilt prioriterad. Det är vanligt att en insats har flera målgrupper, dock är barn 0–17 år den minst förekommande målgruppen.

Ett stärkt suicidpreventivt arbete

Av 21 län har 17 svarat att de har en länsgemensam handlingsplan eller ett annat inriktningsdokument med ett uttalat mål om att förebygga suicid. Likt föregående år läggs en stor del av stimulansmedlen på samordnare för suicidprevention. Samordnarens roll är i många fall att samverka med både interna och externa aktörer för att upprätthålla och förbättra det suicidpreventiva arbetet. Flertalet län beskriver också att de samverkar med organisationer från civilsamhället. Insatserna som har rapporterats in inom fokusområdet vänder sig till olika målgrupper. Närmare 50 procent kan beskrivas som insatser som riktar sig till breda målgrupper och 30 procent riktar sig till personer med psykisk ohälsa eller till riskgrupper för psykisk ohälsa eller suicid. Resterande insatser är mer övergripande och går inte att koppla till en särskild målgrupp.

En förstärkt psykiatrisk traumavård

Inom fokusområdet är det vanligt att insatser fokuserar på kompetensutveckling. Det vanligaste målet handlar dock om att förbättra för målgrupperna. Såväl prestationerna som effekterna är ofta direkt kopplade till kompetensutveckling. Stimulansmedlen uppges också i många fall ha främjat samverkan. Få regioner redovisar patientmedverkan i arbetet med insatserna och det är inte heller vanligt med patient- och brukarinflytande, hbtqi eller äldre som framträdande perspektiv.

En skillnad i årets redovisning, jämfört med föregående år, är en minskning av insatser kopplade till digitalisering. I år ses även ett antal insatser kopplade till det pågående kriget i Ukraina, såsom förberedelse för flyktingmottagande.

Att utvärdera

Utvärderingar inom uppdraget görs i förhållande till de syften och den inriktning som anges i överenskommelserna 2020–2023. Myndigheterna utformar utvärderingar på ett sätt som kan stödja kommunernas och regionernas fortsatta utvecklingsarbeten. Samtliga utvärderingar inkluderar både kvalitativa och kvantitativa metoder och har som syfte att analysera vilken roll som överenskommelsen spelat för utvecklingen av arbetet inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Hösten 2021 och våren 2022 inledde Folkhälsomyndigheten tre utvärderingar med syfte att undersöka hur läns gemensamma stimulansmedel påverkat arbetet med att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa, erbjuda stöd och behandling på ungdomsmottagningar samt förebygga suicid i kommuner, regioner och i samverkan i mellan huvumännen inom ett län. Socialstyrelsen påbörjade 2021 en utvärdering med fokus på insatser för barn och unga, där ett målgruppsperspektiv anlagts på ett urval av satsningar inom överenskommelsen. Resultat från utvärderingarna kommer att redovisas löpande och ett samlat slutresultat redovisas i samband med att regeringsuppdraget avslutas i september 2024.

Utvärdering av ungdomsmottagningars arbete inom området psykisk hälsa

Umeå universitet fick hösten 2021 i uppdrag att undersöka hur ungdomsmottagningar arbetar med psykisk hälsa genom att analysera deras strategier och metoder. Forskarna har genomfört den första delen av utvärderingen i form av en multipel fallstudie av ungdomsmottagningar belägna i tre kommuner, i tre olika län med olika geografiska lägen i Sverige. Data har samlats in genom intervjuer med 1) yrkesverksamma på ungdomsmottagningarna, 2) samverkansaktörer, och 3) ungdomar.

Preliminära resultat visar att mycket är gemensamt för de ungdomsmottagningar som har undersökts. Det handlar till exempel om att ungdomsmottagningarna ser unga som aktiva aktörer gällande sin hälsa och sitt välbefinnande, ser vårdnadshavares roll som sekundär och har en helhetssyn på ungdomshälsa. Alla tre ungdomsmottagningarna i fallstudien arbetar aktivt med psykisk hälsa, men uppdragen varierar till exempel beroende på om de har ett första linjen-uppdrag eller inte. Första linjen är en verksamhet som tar emot barn och unga som visar tidiga tecken på psykiska besvär och lindriga psykiatriska tillstånd (4).

Samverkan med andra aktörer är viktigt för samtliga ungdomsmottagningar i fallstudien. Samverkan med skolan är mest utvecklad men samtidigt finns utmaningar med annan samverkan, särskilt i relation till den specialiserade psykiatrin. Ungdomsmottagningarna arbetar på olika sätt för att nå grupper av ungdomar som inte besöker mottagningarna i särskilt stor utsträckning. Särskilt fokus läggs på gruppen hbtqi+ för att säkerställa god tillgänglighet och gott bemötande. Resultat av användning av statliga stimulansmedel bekräftar den bild som kommit fram i myndigheternas enkätuppföljning av hur stimulansmedlen används. Kortsiktigheten i medlen tas upp som ett hinder för verksamheten, men

även att stimulansmedlen kan ha olika stor betydelse beroende på verksamhetens grundfinansiering.

Utvärdering av hur läns gemensamma stimulansmedel påverkat det suicidförebyggande arbetet

Högskolan i Dalarna fick under hösten 2021 i uppdrag att utvärdera om, och i så fall hur, de läns gemensamma stimulansmedel som staten avsatt specifikt för suicidprevention under åren 2020, 2021 och 2022 har haft några effekter på det suicidförebyggande arbetet i kommuner, regioner och för samverkan inom länet. I denna utvärdering studerar forskarna om kommuner, regioner och län, lever upp till de mål som uttryckts i överenskommelsen mellan staten och SKR för insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022, samt mål uttryckta i dokument som rör det suicidförebyggande arbetet på kommunal, regional och länsnivå.

Karlstads universitet fick under hösten 2021 motsvarande uppdrag avseende det suicidförebyggande arbetet i Värmlands län, region och kommuner. Utvärderingen genomförs som en fallstudie i Värmlands län, omfattande både regionen och kommunerna i länet. Forskarna intervjuar nyckelpersoner samt analyserar enkätdata och insamlad dokumentation, till exempel handlingsplaner och policydokument.

Under 2022–2023 har datainsamling i form av intervjuer och dokument genomförts inom båda utvärderingsuppdragen. Därutöver har analyser påbörjats och preliminära resultat börjat sammanställas.

Lärande utvärdering med fokus på insatser för barn och unga

Socialstyrelsen påbörjade år 2021 en lärande utvärdering inom uppdraget. Den lärande utvärderingen följer insatser i fyra regioner och kommuner över tid. Fyra vård- och omsorgsinsatser riktade till barn och unga är i fokus för utvärderingen.

Under 2022 och 2023 har den löpande dialogen med verksamheterna fortsatt och resultaten i föregående lägesrapport har förankrats. Planeringen för utvärderingens sista år är att särskilt undersöka och lyfta individperspektivet i de genomförda insatserna. Individperspektivet kommer att belysas genom att barn och unga som tagit del av insatserna, eller deras vårdnadshavare, kommer att få möjlighet att delta i intervjuer eller workshoppar. Syftet är att belysa och beakta slutmottagarens perspektiv på genomförda insatser.

Att löpande följa genomförandet av insatser som finansierats med stimulansmedel kommer sammantaget att ge en god bild av vilka resultat som uppnås och vilken betydelse stimulansmedlen haft i genomförandet. Resultatet från den lärande utvärderingen kommer att publiceras i myndigheternas slutredovisning.

Programutvärdering

En prioriterad del av Socialstyrelsens fortsatta arbete är att utvärdera resultaten av genomförda insatser i relation till överenskommelsens syften och inriktning. Socialstyrelsen kommer därför i dialog med Folkhälsomyndigheten att genomföra en programutvärdering med särskilt fokus på måluppfyllelse. Syftet är att undersöka i vilken utsträckning insatserna sammantaget har bidragit till att uppfylla överenskommelsens syften. Programutvärderingen kan möjliggöra en bedömning av lokal, regional och nationell måluppfyllelse, samt i vilken utsträckning genomförda insatser och resultat svarar mot överenskommelsens intentioner.

Att stödja

Myndigheterna har utifrån de dialoger som genomfördes under 2020–2021 (5) fortsatt arbetet med att stödja kommuner och regioner i genomförandet av insatser. Det stöd som efterfrågats har bland annat förmedlats till olika enheter och ansvariga på respektive myndighet för att hanteras inom andra uppdrag.

Vad gäller behov av nationell samordning, som lyfts av kommuner och regioner, har Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten den 1 september 2023 lämnat in förslag till en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention (6). Målet är att stärka den statliga styrningen, skapa bättre förutsättningar för samordning och samverkan samt öka kvaliteten, effektiviteten och långsiktigheten i de insatser som genomförs inom området.

Myndigheternas stödjande insatser

För att skapa bättre förutsättningar för kommunernas och regionernas fortsatta utvecklingsarbeten har myndigheterna sedan förra årets lägesrapport bland annat återkopplat uppföljningsresultat 2021 till kommuner och regioner vid olika nätverksträffar. Som stöd för kommuner och regioner inför besvarandet av enkäterna avseende år 2022 har myndigheterna tillsammans med SKR bjudit in kommunala kontaktpersoner respektive länssamordnare till två workshoppar med syfte att ge vägledning samt beskriva hur besvarandet skulle ske via enkätverktyget.

Myndigheterna har även fört dialog med SKR (Uppdrag psykisk hälsa) om det fortsatta arbetet samt våra olika uppdrag och roller i att stödja kommuner och regioner.

Dialog med länssamordnarna om överenskommelsens styrkor och svagheter

Under våren 2023 anordnade SKR, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen en workshop där länssamordnare, med uppdrag att samordna arbetet med överenskommelsen på ett övergripande plan i länet och i samverkan mellan kommunerna och regionen, gavs möjlighet att teckna sin övergripande bild av arbetet 2012–2022. Av dessa framgår bland annat att överenskommelserna har

varit viktiga för att ge en gemensam riktning lokalt och regionalt i arbetet för psykisk hälsa och suicidprevention. Kommuner och regioner efterlyser ett tydligare mål kring samhällets ansvar för att skapa goda förutsättningar för en god psykisk hälsa, tydlighet i hur stimulansmedlen kan användas till att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet samt färre och mer avgränsade fokusområden. Vidare framkommer vikten av att det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet definieras och stärks, samtidigt som det också är viktigt att psykiatrins patientgrupper inte prioriteras ned. Kommuner och regioner lyfter särskilt att det finns en inbyggd problematik för dem att bedriva långsiktigt utvecklingsarbete när stimulansmedlen löper årsvis och framhåller långgemensamma samarbeten som en framgångsfaktor för samverkan i insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Brukarinflytande i praktiken

Mot bakgrund av myndigheternas förstudie finns ett stort intresse och behov hos kommuner och regioner att få stöd med att aktivera, strukturera och implementera brukarinflytande i sina organisationer. Socialstyrelsen inledde därför en serie digitala workshoppar, Brukarinflytande i praktiken, där representanter från brukarorganisationer samt nyckelpersoner och funktioner som arbetar med patient- och brukarinflytande i kommuner och regioner deltagit. Syftet med Brukarinflytande i praktiken har varit att utifrån deltagarnas behov skapa en arena för kunskapsutbyte, lärande och vidareutveckling inom området.

Socialstyrelsen utvärderade våren 2023 konceptet Brukarinflytande i praktiken. Syftet med utvärderingen var att undersöka om träffarna uppnått sitt syfte och om de inneburit en förändring för deltagarna i deras arbete. Utvärderingen visade i korthet att Brukarinflytande i praktiken har varit en uppskattad workshopserie och att det finns ett behov av fortsatt arbete inom området. Med anledning av de trender som ses i enkätsvaren i årets uppföljning, och en förstudie som myndigheten genomfört, kommer Socialstyrelsen under hösten 2023 skapa en aktivitet kopplat till barns patient-, brukar- och anhöriginflytande. Socialstyrelsen kommer framgent även att revidera den vägledning som finns för patient- och brukarinflytande samt se över den information som finns på Kunskapsguiden.

Implementering av insatser inom folkhälsoområdet

Ett önskemål som har återkommit i behovsanalyser är ökat stöd inom implementering. Under 2022 inleddes därför ett arbete med att uppdatera och komplettera Folkhälsomyndighetens material om det. Rapporten ”Från nyhet till vardagsnytta – om implementeringens mödosamma konst” uppdateras med hjälp av en genomgång av den vetenskapliga litteraturen. Verktyget ”Checklista för implementering med kvalitet” uppdateras med hjälp av intervjuer med målgrupper som har använt materialet. Rapporten och checklistan kompletteras med en e-guide som har till syfte att på ett enkelt och inspirerande sätt hjälpa användare in i och genom en implementeringsprocess. De tre delarna i det utvecklade

implementeringsstödet publiceras på Folkhälsomyndighetens webbplats hösten 2023.

Länsdialoger om strukturer för att arbeta med folkhälsa och psykisk hälsa

Under hösten 2022 och våren 2023 genomförde Folkhälsomyndigheten fördjupande dialoger med representanter för kommuner och regioner inom fyra län, Örebro, Kalmar, Jönköping och Västernorrland, som har jämförelsevis utvecklade strukturer för att arbeta integrerat med folkhälsa och psykisk hälsa. Dialogerna syftade till att få en inblick i vilken mån statliga stimulansmedel används till hälsofrämjande och förebyggande insatser och om psykisk hälsa och suicidprevention är integrerat med annat folkhälsoarbete på kommun- och regionnivå eller i arbete som sker i samverkan inom länet.

I dialogerna beskriver samtliga att det finns en god samverkan mellan kommunerna och regionen i länet. Det finns också, i de flesta län, en struktur och samverkan som går långt bak i tiden och som man fortfarande bygger sitt arbete på, vilket upplevs vara en bidragande framgångsfaktor i arbetet. I några län har man delat upp länet i länsdelar där samverkan sker inom länsdelen men också sinsemellan. Flera berättar att de arbetar utifrån specifika prioriterade områden inom arbetet med psykisk hälsa. Vanligt är att man har delat in arbetet i områdena barn och unga respektive vuxna och äldre, men det finns även de som arbetar utifrån andra områden.

Kunskapsstöd och informationsinsatser

Myndigheterna har arbetat vidare med att stödja kommuner och regioner baserat på den förstudie som gjordes tillsammans med Socialstyrelsen under år 2020–2021. För Folkhälsomyndigheten har detta bland annat innefattat ett så kallat positioneringsprojekt vars syfte var att se över hur myndigheten kan stärka sin roll som en självklar resurs att vända sig till i frågor som rör psykisk hälsa och suicidprevention. Konkret har detta inneburit att Folkhälsomyndigheten har samordnat och sammanställt kunskapsstöd för att möta olika behov, undersökt vilka behov av kunskap som finns, samt förtydligat för målgrupper vilken kunskap myndigheten kan bidra med. Folkhälsomyndigheten har också anpassat sin webbsida så det är lätt för olika aktörer att hitta relevant material, bland annat genom aktörskartor kring vem som ansvarar för vad inom området psykisk hälsa och suicidprevention (7).

Socialstyrelsen har riktat in arbetet på att möta det kunskapsbehov som identifierades i förstudien och även svara mot behovet av ökad samordning. Myndigheten har bland annat reviderat informationen på webbplatsen Kunskapsguiden (8). Kunskapsguiden, som samlar information från Socialstyrelsen och andra myndigheter och aktörer, har kompletterats med ett nytt tema om Psykisk hälsa och ohälsa. Syftet är att göra informationen mer överskådlig och underlätta orientering i den kunskapsmassa som finns framtagen av de ansvariga

myndigheterna. Socialstyrelsen kommer även fortsätta arbetet med att kartlägga behov av, samt utveckla, kunskapsstöd inom området psykisk hälsa.

Faktablad om ungdomsmottagningar

Under arbetet med en utvärdering av ungdomsmottagningarna, som beskrivs i avsnittet Att utvärdera, väcktes ett behov av att sammanställa mer grundläggande information och kunskap om ungdomsmottagningarnas uppdrag, roll och betydelse. Både generellt utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv, och specifikt kring deras uppdrag om psykisk hälsa. I maj 2023 publicerade Folkhälsomyndigheten ett kort faktablad om ungdomsmottagningarnas arbete med psykisk hälsa (4). Faktabladet har bland annat stämts av med Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM) och SKR.

Myndigheternas slutsatser

I följande avsnitt sammanfattas myndigheternas sammanvägda slutsatser från uppföljningen av insatser för 2022 samt utifrån övrigt arbete som vi under året har bedrivit inom uppdraget. Myndigheterna har var för sig analyserat de fokusområden som respektive myndighet ansvarat för. Slutsatserna grundas på generella iakttagelser från arbetet – iakttagelser som dock inte nödvändigtvis återfinns i samtliga fokusområden och analyser.

Omvärldsfaktorer och interna förutsättningar gör avtryck i insatser

Liksom tidigare år ser myndigheterna en stor andel insatser som handlar om verksamhetsutveckling och kompetensutveckling samt insatser som är riktade till personal och verksamhet. Vi ser också insatser som innehåller utökad stöd direkt riktat till allmänhet, patienter och brukare. Karaktär och fördelning skiljer sig mellan olika fokusområden. Kommuner och regioners förutsättningar i olika verksamheter, exempelvis bristen på legitimerad sjukvårdspersonal, ger avtryck i genomförda insatser. Andra exempel är ungdomsmottagningar och socialtjänst som anställer personal för att leva upp till olika grundkrav. Det är vanligt att stimulansmedel inom överenskommelsen på olika vis används till personal- och resursförstärkning i syftet att förbättra tillgängligheten till olika tjänster.

I årets uppföljning ses också hur aktuella omvärldsfaktorer påverkar vilka insatser som genomförs inom överenskommelsen. Pandemins effekter finns fortfarande närvarande i uppföljningen av 2022 års insatser. Exempelvis kan det handla om uppskjutna insatser som under året återupptagits. Inom flera fokusområden ses färre digitaliseringsinsatser, vilket inte nödvändigtvis ska tolkas som att användandet av digitala tjänster eller motsvarande har minskat, utan beror förmodligen på att stimulansmedel inte har använts till den typen av insatser i motsvarande utsträckning som tidigare.

Kriget i Ukraina är ytterligare en omvärldsfaktor som har påverkat insatserna inom vissa fokusområden. Exempelvis ses insatser som handlar om förberedelse för flyktingmottagning, främst inom fokusområdet om psykiatrisk traumavård.

Sammantaget ser myndigheterna att stimulansmedel inom överenskommelsen används för att hantera både interna förutsättningar liksom yttre omvärldsfaktorer som påverkar kommuners och regioner verksamheter. Myndigheterna har i tidigare lägesrapporter uppmärksammat svårigheter att skapa utveckling och innovation med stimulansmedel som fördelas med en tidsram på ett år. Kommuner och regioner beskriver utmaningar med att skapa långsiktigt utvecklingsarbete och myndigheterna gör bedömningen att denna utmaning kan vara en bidragande orsak till att samma typer av insatser återkommer år efter år.

Stimulansmedel har bidragit till att möta lokala och regionala utmaningar

Sammantaget pekar vår uppföljning av enkätsvaren på att kommuner och regioner har tagit väl vara på den möjlighet som stimulansmedlen erbjuder för att möta lokala och regionala utmaningar, ofta med handlingsplaner för psykisk hälsa som grund. I nuläget är ett samlat utfall tydligare i de mer avgränsade fokusområdena, exempelvis vad gäller ungdomsmottagningar, personcentrerad vård och omsorg, förstärkt traumavård samt suicidprevention. Här bedömer vi att stimulansmedlen kan göra faktisk skillnad för det lokala och regionala utvecklingsarbetet till exempel avseende ungdomars tillgång till ungdomsmottagningarnas tjänster, patienters och brukares möjligheter till inflytande samt kommuners och regioners förutsättningar att stärka sitt kunskapsbaserade suicidpreventiva arbete. I andra fokusområden, såsom fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner ser vi en större variation i genomförda insatser, vilket gör utfallet mer svårbedömt.

Om framtida överenskommelser kommer att utgå från myndigheternas förslag till en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention är vår bedömning att detta skulle ge tydligare ramar och starkare grund för att initiera insatser med uppföljningsbara mål.

Behov av stärkta förutsättningar för samverkan

Olika former av samverkan inom, och mellan, olika verksamheter är ett område som lyfts fram i överenskommelsen. I årets uppföljning ses en bredd av samverkan såväl mellan verksamheter med samma huvudman, som mellan verksamheter med olika huvudmän. Till viss del ses också att stimulansmedlen har främjat samverkan, exempelvis har samtliga län angett att stimulansmedlen har främjat samverkan mellan region och kommuner inom fokusområdet samverkan för personer med samsjuklighet. I myndigheternas övriga arbete inom uppdraget återkommer samverkan som en prioriterad, men också utmanande del, i huvudmännens arbete inom psykisk hälsa och suicidprevention. Med samverkan följer utmaningar så som informationsdelning eller risken att samverkan ofta blir personberoende. Utifrån slutsatser från enkätuppföljning liksom dialoger med kommuner och regioner bedömer vi att kommande nationella initiativ behöver överväga olika sätt att stimulera till fler, och fortsatta, länsövergripande analyser samt länsgemensamt beslutade åtgärder.

I myndigheternas förslag till en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention lyfts att samverkan inom området kan underlättas genom att utgå från gemensamma problemformuleringar och mål. Eftersom det tidigare har saknats nationellt antagna mål som också följs upp är förhoppningen att strategin kan bidra till ett mer systematiskt arbete som involverar många aktörer.

Det sker en fortsatt utveckling av patient-, brukar- och anhöriginflytandet

I årets uppföljning framkommer att insatser kopplade till patient-, brukar- och anhöriginflytande i vissa fokusområden ofta handlar om verksamhetsutvecklande insatser. Resultaten som redovisas i anslutning till detta handlar i stor utsträckning om ett ökat inflytande. Såväl intresseorganisationer som enskilda patienter och brukare deltar i många fall i arbetet med insatserna. I likhet med föregående år ser vi också att patient-, brukar- och anhöriginflytande varierar mellan olika fokusområden i överenskommelsen. I årets uppföljning beskrivs barn och unga inte som målgrupp för patient-, brukar- och anhöriginflytande i samma utsträckning som övriga åldersgrupper. Många insatser, främst kommunal verksamhet, fokuserar på olika vis på barns och ungas delaktighet, men samtidigt tyder vårt underlag på att det finns behov av att förstärka barns och ungas roll som målgrupp inom inflytandearbetet.

Behov av starkare fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete och tydligare fokusområden

Sammantaget tyder slutsatserna från dialoger med kommuner och regioner på ett behov av att se över och renodla innehållet i eventuella framtida överenskommelser. Sammanfattningsvis efterlyser man tydligare mål kring samhällets ansvar för att skapa goda förutsättningar för en god psykisk hälsa, tydlighet i hur stimulansmedlen kan användas till att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet samt färre och mer avgränsade fokusområden. Exempelvis efterfrågas fokusområden som ger incitament för att stärka viktiga skyddsfaktorer för psykisk hälsa. Fokusområden som tydligare syftar till att främja psykisk hälsa skulle i framtiden kunna utvecklas med myndigheternas förslag till en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention som grund. Där fokuseras exempelvis på vikten av att ha tillgång till goda sociala relationer, möjlighet att hantera sina känslor och få stärka sin tro på sig själv. Liksom vikten av en fullgjord skolgång, en meningsfull fritid samt en god arbetsmiljö som främjar hälsa.

Behov av ett mer systematiskt utvecklingsarbete

I likhet med slutsatserna från föregående år ser myndigheterna att kommuner och regioner fortsatt skulle gynnas av att arbeta mer systematiskt med sitt utvecklingsarbete vad gäller bland annat uppföljning och utvärdering. Det innebär att i större utsträckning arbeta med behovsanalys, planering, genomförande samt med att följa upp och utvärdera om de insatser man har planerat och genomfört har lett till någon förändring. Det är något kommuner och regioner, enligt vår bedömning, skulle ha mycket att vinna på exempelvis i arbetet inom överenskommelsen och motsvarande initiativ. Vår uppföljning, där aktivitetsredovisning kopplas till användning av stimulansmedel, syftar bland annat till att stödja huvudmännen i att analysera måluppfyllelse, prestationer och effekter av genomförda aktiviteter. Stöd i arbetet att utveckla den egna

utvärderingskapaciteten kan inhämtas från flera aktörer såsom statliga myndigheter, Sveriges Kommuner och Regioner samt universitet, högskolor eller forskningsinstitut. Uppföljnings- och utvärderingsinsatser, till exempel i samarbete med forskningsinstitutioner, som i flera fall även återfinns i redovisningar, är ett sätt för huvudmännen att utveckla den egna utvärderingskapaciteten.

Referenser

1. Socialstyrelsen. Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention – Socialstyrelsens lägesrapport 2023. Stockholm: Socialstyrelsen; 2023.
2. Folkhälsomyndigheten. Psykisk hälsa och suicidprevention – Regioner och kommuners arbete med hjälp av statliga stimulansmedel – Folkhälsomyndighetens lägesrapport 2023. Solna/Östersund: Folkhälsomyndigheten; 2023.
3. Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner. Begrepp inom området psykisk hälsa – Version 2020. Stockholm: Sveriges Kommuner och Regioner; 2020. [citerad 23 maj 2023]. Hämtad från: https://skr.se/download/18.1c90461a17cda637a4363ded/1636721711698/PM_Begrepp-inomomradet-psykisk-halsa-TA.pdf
4. Folkhälsomyndigheten. Ungdomsmottagningars arbete med psykisk hälsa. Solna/Östersund: Folkhälsomyndigheten; 2023 [citerad 4 september 2023]. Hämtad från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/bebfa12427e2456993b226e1f55abf1c/ungdomsmottagningars-arbete-psykisk-halsa.pdf>
5. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Uppdraget att följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023 inom överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner – Delredovisning 2021. Stockholm: Socialstyrelsen; 2021. [citerad 7 juni 2023]. Hämtad från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7593.pdf>
6. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Underlag till nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention. Slutredovisning av regeringsuppdrag 2023. Solna/Östersund: Folkhälsomyndigheten; 2023 [citerad 4 september 2023]. Hämtad från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/2c7f774f2d2a4da8be28135b2e032b05/underlag-nationell-strategi-psykisk-halsa.pdf>
7. Folkhälsomyndigheten. Psykisk hälsa och suicidprevention [Internet]. Solna/Östersund: Folkhälsomyndigheten; 2023 [citerad 4 september 2023]. Hämtad från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/>
8. Socialstyrelsen. Kunskapsguiden – Psykisk hälsa och ohälsa [Internet]. Stockholm: Socialstyrelsen; 2023 [citerad 4 september 2023]. Hämtad från: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/psykisk-ohalsa/psykisk-halsa-och-ohalsa/>

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har regeringens uppdrag att i nära samverkan följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023. I denna myndighetsgemensamma promemoria sammanfattas vårt arbete och våra slutsatser 2023.

Promemoria är en del i den fjärde lägesrapporten inom uppdraget och är i första hand riktad till vår uppdragsgivare, Socialdepartementet. Rapporten kan också vara intressant för dig som arbetar med psykisk hälsa i en kommun eller region, eller inom civilsamhället.

Utöver denna gemensamma promemoria presenterar respektive myndighet varsin lägesrapport med analyser, resultat och slutsatser utifrån sina huvudsakliga ansvarsområden.

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet som arbetar för en bättre folkhälsa. Det gör myndigheten genom att utveckla och stödja samhällets arbete med att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot hälsohot. Vår vision är en folkhälsa som stärker samhällets utveckling

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna. Östersund Campusvägen 20. Box 505, 831 26 Östersund.

www.folkhalsomyndigheten.se